

«Είναι μεγάλη η χαρά μου που έχω τη δυνατότητα να βρίσκομαι σήμερα εδώ, ανάμεσα σε συντρόφους, σε συναγωνιστές, σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή για την Ευρώπη, σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή για τους λαούς της Ευρώπης. Νομίζω ότι η σημερινή συνάντηση εκπροσώπων της ριζοσπαστικής αριστεράς και της πολιτικής οικολογίας, σε αυτή την κρίσιμη στιγμή, - γιατί σχεδόν όλοι βρισκόμαστε σε ένα σταυροδρόμι - θα μας βοηθήσει να επαναβεβαιώσουμε τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής μας και να συμφωνήσουμε, να συνομολογήσουμε ότι η Ευρώπη σήμερα, βρίσκεται σε ένα πολιτικό αδιέξοδο.

Η Ευρώπη δεν μπορεί να συνεχίσει έτσι. Πρέπει να αλλάξει κατεύθυνση γιατί, σήμερα, συνθλίβεται ανάμεσα στη λιτότητα και στα κλειστά σύνορα. Κρατά τα σύνορα κλειστά στους κατατρεγμένους, κυνηγημένους ανθρώπους, που έρχονται από τις περιοχές του πολέμου για να αναζητήσουν μια καλύτερη ζωή. Αλλά κρατά ανοιχτά τα σύνορά της και τις πόρτες της σε πολιτικές που εξοντώνουν τους λαούς της Ευρώπης. Κλειστά λοιπόν τα σύνορα για τους πρόσφυγες, ανοιχτά για τις πολιτικές της ακραίας λιτότητας.

Νομίζω ότι είναι, ίσως, η πρώτη φορά που η Ευρώπη βρίσκεται ενώπιον των συνεπειών των επιλογών της σε πολύ μακρινούς λαούς, σε πολύ μακρινές περιοχές. Αναφέρομαι στις επιλογές της Δύσης, συνολικά, που οδήγησαν στην αποσταθεροποίηση στο Ιράκ, στη Λιβύη, στη Συρία, σε μια κατάσταση διαρκούς αποσταθεροποίησης στη Μέση Ανατολή, με το παλαιστινιακό ανοιχτό πάνω από 40 χρόνια. Μέχρι πρότινος όμως αυτές οι επιλογές είχαν αποτέλεσμα και συνέπειες μονάχα για αυτούς τους λαούς ή για τις γύρω περιοχές. Σήμερα, η Ευρώπη έντρομη ανακαλύπτει, συνειδητοποιεί ότι οι συνέπειες μπορεί να αφορούν και την ίδια. Διότι ξαφνικά βλέπει ότι το πρόβλημα φτάνει στην αυλή της. Ξαφνικά βλέπει ότι σχεδόν πάνω από ένα εκατομμύριο άνθρωποι, μέχρι στιγμής, κυνηγημένοι, κατατρεγμένοι, ψάχνουν να βρουν καταφύγιο στην Κεντρική Ευρώπη και οι χώρες της Κεντρικής Ευρώπης αντιδρούν, οι κυβερνήσεις μάλλον, αντιδρούν με νευρικό κλονισμό. Σήμερα, η Ευρώπη βρίσκεται σε κατάσταση νευρικού σοκ. Κατά την άποψή μου, όχι γιατί η Ευρώπη των 500 εκατομμυρίων δεν μπορεί να εντάξει στον κοινωνικό της ιστό ένα ή δύο εκατομμύρια πρόσφυγες. Νομίζω, ιδιαίτερα για χώρες που έχουν πολύ μικρό ποσοστό ανεργίας και που έχουν προοπτικές ανάπτυξης και ένταξης των προσφύγων και των μεταναστών στον παραγωγικό ιστό, μακροπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα, οι οικονομίες τους θα είχαν πολύ σημαντικά οφέλη από την παρουσία αυτού του προσφυγικού κύματος. Μακάρι να μπορούσα να πω το ίδιο για την Ελλάδα, η οποία έχει ανεργία 25% σήμερα. Η Γερμανία έχει ανεργία 4%. Πριν ξεκινήσει η κρίση το 2009, η Ελλάδα είχε ανεργία 7% και η Γερμανία 7,5%. Στα έξι χρόνια της κρίσης η Γερμανία μείωσε την ανεργία της από το 7,5% στο 4% και η Ελλάδα την πήγε από το 7% στο 25%.

Γιατί όμως βρίσκεται σε νευρική κρίση η Ευρώπη; Βρίσκεται σε νευρική κρίση γιατί οι πολιτικές της λιτότητας και της σκληρής οικονομικής πολιτικής έχουν δώσει τροφή και αέρα για να ανασαίνει ένα τέρας, που σιγά - σιγά μεγαλώνει στο υπογάστριο της Ευρώπης, στο κέντρο της Ευρώπης και είναι το τέρας του φασισμού, το τέρας της ακροδεξιάς. Σήμερα, οι πολιτικές δυνάμεις και της σοσιαλδημοκρατίας και του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος τρέμουν αυτό το τέρας και μπροστά στο φόβο ότι το τέρας θα σηκώσει περισσότερο κεφάλι στις επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις, αντιδρούν σπασμωδικά και του δίνουν περισσότερη τροφή. Διότι όταν υιοθετείς την ατζέντα της ακροδεξιάς, προκειμένου δήθεν να ανακόψεις τη δυναμική της δημοσκοπικής ανόδου, στην ουσία δεν κάνεις τίποτα άλλο από το να το

τροφοδοτείς ακόμη περισσότερο και να το μεγαλώνεις ακόμη περισσότερο. Τα είδαμε αυτά τα αποτελέσματα στις προηγούμενες εκλογές στη Σλοβακία, και φοβάμαι πως θα τα δούμε και σε άλλες εκλογικές αναμετρήσεις αν συνεχιστεί αυτή ή πολιτική.

Θέλω όμως να αναφερθώ και σε κάτι ακόμη. Μίλησα πιο πριν για την Ευρώπη που συνθλίβεται στις συμπληγάδες πέτρες των κλειστών συνόρων στους πρόσφυγες, και της λιτότητας από την άλλη πλευρά. Θέλω να πω ότι εδώ έχουμε καταφανώς δύο μέτρα και δύο σταθμά. Διότι δεν μπορεί, όταν πρόκειται για το προσφυγικό πρόβλημα, η λογική της εθνικής κυριαρχίας να υπερτερεί έναντι των κοινών ευρωπαϊκών κανόνων, - δηλαδή κάποιιοι να λένε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα να επιβάλει η Ευρώπη των 28 στο τι θα κάνει κάθε κράτος με τα σύνορά του γιατί είναι ζήτημα εθνικής κυριαρχίας-, αλλά όταν πρόκειται για την οικονομία, το θέμα της κυριαρχίας και κατ' επέκταση της δημοκρατίας να πηγαίνει περίπατο. Πριν από λίγους μήνες, τον Ιούλιο, γίναμε όλοι μάρτυρες μιας προσπάθειας, να επιβάλει η Ευρώπη των 28 τους δικούς της κανόνες, τον μονόδρομο της σκληρής λιτότητας, σε μία χώρα που αποφάσισε δημοκρατικά να επιλέξει κυβέρνηση με διαφορετικό πρόγραμμα. Και οδηγηθήκαμε μάλιστα σε ένα γκραν γκινιόλ, σε ένα θρίλερ, όπου το αποτέλεσμα ήταν «take it or leave it»: Ή το παίρνετε αυτό το πρόγραμμα ή οδηγείστε εκτός ευρώ και θα σας δώσουν ένα είδος ανθρωπιστικής βοήθειας. Τότε υπήρχαν κοινοί κανόνες. Σήμερα που είμαστε μπροστά σε μια κρίση που υπερβαίνει την Ευρώπη ολόκληρη, δεν υπάρχουν κοινοί κανόνες και μπορούν κάποιες χώρες στο όνομα της εθνικής κυριαρχίας, που τότε δεν υπήρχε να κλείνουν τα σύνορα. Αυτός ο δυισμός, αυτές οι αντιφάσεις.

Αυτή η αδυναμία της Ευρώπης να λειτουργήσει με ενιαίο σχέδιο, πιστεύω ότι ήδη την οδηγεί σε μεγάλα αδιέξοδα. Δεν θέλω να είμαι μάντης κακών γιατί πιστεύω στη δύναμη των λαών, των κινημάτων, κυρίως στη δύναμη όσων αγωνίζονται για να διατηρήσουν τα κεκτημένα της Ευρώπης και όλων μας που αγωνιούμε και αγωνιζόμαστε προκειμένου η Ευρώπη να επιστρέψει στις ιδρυτικές της αξίες: τις αξίες της αλληλεγγύης, της δημοκρατίας και της κοινωνικής συνοχής. Η Ευρώπη είναι ένα έδαφος κοινωνικής πάλης και κεκτημένων, προόδου και ευημερίας για πάνω από 70 χρόνια. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Και για αυτό, παρά το γεγονός ότι είμαστε απογοητευμένοι από την πορεία της, επιμένουμε να παλέψουμε μέσα στο πλαίσιο της, και όχι έξω από αυτό. Εντούτοις, οφείλουμε σήμερα περισσότερο από ποτέ να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου για το μέλλον και για την πορεία της.»